

Supplerende samlenotat - Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 10. februar 2014

8. Den Centralafrikanske Republik (CAR)

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

Som opfølgning på de seneste rådskonklusioner fra Udenrigsrådet den 20. januar 2014 ventes Udenrigsrådet at vedtage rådskonklusioner om situationen i den Centralafrikanske Republik, herunder status for den politiske, sikkerhedsmæssige og humanitære situation. Hovedsubstanten ventes at være på deployering af CSDP-missionen. Der ventes ikke egentlig drøftelse.

2. Baggrund

Siden statskuppet i den Centralafrikanske Republik i marts 2013 har der været daglige kampe mellem rivaliserende bander og militser. Den sekteriske vold i den Centralafrikanske Republik (CAR) er på det seneste faldet, men befinder sig stadig på et meget alarmerende niveau. FN melder fortsat om en yderst alvorlig humanitær situation og massive krænkelse af menneskerettighederne. FN's Menneskerettighedsråd vedtog den 20. januar 2014 med bred opbakning en resolution, der i stærke vendinger fordømmer de grove menneskerettighedskrænkelser. Den aktuelle krise i CAR kan få implikationer for hele subregionen. Fraværet af statsadministration og retsinstitutioner har bidraget til lovløshed, og CAR er ikke i besiddelse af en national autoritet, der kan garantere sikkerhed for befolkningen. Catherine Samba-Panza – tidligere borgmester for hovedstaden Bangui - blev den 21. januar 2014 af det nationale overgangsråd valgt til at være ny præsident.

Hele befolkningen på 4,6 millioner vurderes at være berørt af situationen. P.t. er ca. 825.000 mennesker blevet internt fordrevet. Der er i alt ca. 240.000 flygtninge fra CAR i nabolandene. Skoler og sundhedsklinikker er lukkede eller nedbrændte, og der er ikke adgang til de mest basale fornødenheder som rent vand og sanitet.

FN's Sikkerhedsråd vedtog 5. december 2013 resolution 2127, der giver mandat til dels deployeringen af en stabiliseringsstyrke fra Den Afrikanske Union, MISCA, og dels en opjustering af de franske styrker til i alt ca. 1600 med det formål midlertidigt at assistere MISCA med alle nødvendige midler. Sikkerhedsrådet vedtog 28. januar 2014 enstemmigt resolution 2134, der forlænger FN's integrerede fredsofbygningskontor BINUCA med ét år og giver BINUCA et mere robust mandat, der vil gøre det muligt for missionen at arbejde direkte sammen med CAR's transitionsmyndigheder for at styrke statsapparatets institutioner. Resolutionen giver også et kap. VII mandat til EU's militære styrke, der skal bistå den afrikansk-ledede styrke MISCA og den franske operation Sangaris med at stabilisere landet.

Det Europæiske Råd vedtog den 19.-20. december 2013 rådskonklusioner, som udtrykte bekymring for situationen i CAR, opbakning til den franske indsats samt vilje til at undersøge

muligheder for EU's støtte gennem CSDP. Udenrigsrådet (FAC) vedtog ligeledes den 16. december 2013 rådskonklusioner. I opfølgning herpå vedtog FAC den 20. januar rådskonklusioner, der træffer beslutning om etablering af en militær CSDP-operation til støtte for den afrikanske stabiliseringsstyrke, MISCA. Der vil blive tale om en midlertidig overgangsstyrke, der skal bidrage til sikkerheden for civile indtil MISCA er fuldt operationsdygtig. Indledningsvist vil der blive fokuseret på hovedstaden Bangui, og der vil forventeligt blive tale om ca. 1.000 mand.

EU er den største donor i CAR. EU ventes at yde støtte på 50 mio. euro under den Afrikanske Fredsfacilitet (APF) til MISCA. EU's samlede humanitære bistand er mere end fordoblet fra 2012 til 2013/14 og beløber sig til 46 mio. euro i 2013. I 2014 har EU allerede bidraget med 46,5 mio. euro. EU afholdte et internationale højniveaumøde om humanitær bistand til CAR den 20. januar 2014, hvor mere end 40 lande og 20 internationale organisationer gav tilsagn om 366 mio. euro.

Danmark har i 2013 støttet UNHCR og Red Barnets humanitære indsatser overfor ofre for krisen med i alt ca. 8,5 mio. kr. Dertil kom et dansk bidrag på 25 mio. kr. i december 2013 gennem henholdsvis Internationalt Røde Kors' humanitære aktiviteter og FN's landefond for CAR. I 2014 har Danmark indtil videre støttet Folkekirkens Nødhjælp og det Lutheranske Verdensforbunds indsats med 550.000 kroner og Læger uden Grænser med 2 mio. kr. Danmark er p.t. den tredjestørste humanitære donor.

3. Formål og indhold

Hovedsubstansen ventes at være på deployering af CSDP-missionen. Der ventes ikke egentlig drøftelse. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemslandene enighed om den alvorlige situation i CAR. Der er opbakning til CSDP missionen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er foruroliget over situationen i CAR og de mulige implikationer for subregionen. Regeringen støtter derfor op om en aktiv rolle for EU i CAR, ligesom man støtter op om AU's indsats. Danmark kan grundet forsvarsforbeholdet ikke deltage i CSDP-missionen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen er tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg i januar 2014.